

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्यसेतुः (व्याकरणम्) (चतुर्थपत्रम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2022-23

पत्रम् - ..... विषयः - .....
अध्येतुः नाम - ..... पञ्जीकरणसंख्या - .....
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः .....
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनः प्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् .....
दिनाङ्कः .....

आचार्यसेतु: (व्याकरणम्) - चतुर्थपत्रम्

- विषयः - अष्टाध्यायीप्रक्रियाविज्ञानम् पूर्णाङ्कः-100
- निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति । अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम् ।
- Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

- प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः अङ्काः - 02 x 20 = 40
- निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।
- Note : This section contains twenty five questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. के वर्णाः गुणसंज्ञकाः भवन्ति ?
2. दैत्यारिः इत्यत्र कः सन्धिः ?
3. नदीसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?
4. अयादेशः केन सूत्रेण भवति ?
5. रामशब्दस्य षष्ठीबहुवचने किं रूपम् ?
6. केभ्यः धातुभ्यः कर्मणि लकाराः भवन्ति ?
7. भविष्यति इत्यत्र इट् विधायकं सूत्रं किम् ?
8. एङः पदान्तादति सूत्रस्यार्थो लेखनीयः ।
9. पाचकः इत्यत्र प्रकृतिप्रत्ययौ कौ ?
10. सर्वेषाम् व्यञ्जनवर्णानाम् बोधकः कः प्रत्याहारो वर्तते ?
11. कृष्णार्द्धिः इत्यस्य सन्धिविच्छेदं लिखत ।
12. एधधातोः लङि प्रथमपुरुषैकवचने किं रूपम् ?
13. सवर्णसंज्ञाविधायकं सूत्रं लिखत ।
14. कृतद्धितसमासाश्च सूत्रेण का सञ्ज्ञा विधीयते ?
15. रामाणाम् इत्यत्र णत्वविधायकं सूत्रं निर्दिशत ।
16. सुट् आगमविधायकं सूत्रं लिखत ।
17. केषु माहेश्वरसूत्रेषु स्वरवर्णाः सन्ति ।
18. हरी रम्यः इत्यत्र केन दीर्घो भवति ?
19. सम्बन्धार्थे का विभक्तिः ?
20. कर्ता इत्यत्र तृचप्रत्ययः केन सूत्रेण विधीयते ?
21. लिट् लकारः कस्मिन्नर्थे भवति ?
22. सार्वधातुकार्धधातुकयोः सूत्रस्य अर्थो लेखनीयः ।

23. गवेन्द्रः इत्यत्र केन सूत्रेण अवडादेशो भवति ?
24. निष्ठाप्रत्ययान्तस्य उदाहरणद्वयं लिखत ।
25. अभूत् इत्यत्र कः लकारः ?

खण्डः - ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः

अङ्काः- 08 x 05 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते ।

Note : - This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. याडापः सूत्रं सोदाहरणं प्रतिपादयत ।
2. ज्ञान शब्दस्य सर्वासु विभक्तिषु रूपाणि लिखन्तु ।
3. तव्यत्तव्यानीयरः सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात ।
4. सर्वस्मात्, सन्नच्युतः, रामेषु ससूत्रं एतान् साधयत ।
5. तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णं सूत्रं स्पष्टयत ।
6. देवैश्वर्यम्, गङ्गोदकं गङ्गे अमू एतान् प्रयोगान् साधयत ।
7. न विभक्तौ तुस्माः सूत्रं व्याख्यात ।
8. मद्ध्वरिः, पावकः, उपोषति एते प्रयोगाः साधनीयाः ।

खण्डः - ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ

अङ्काः- 10 x 02 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : - This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. रमा शब्दस्य तथा नदी शब्दस्य रूपाणि लिखन्तु ।
2. उ उमेशः, वागीशः, हरी रम्यः कर्ता, भेतव्याः, करणीयः, भविता, भवन्तु एषु मध्ये पञ्च प्रयोगाः साधनीयाः ।
3. हल्ङ्याब्भ्यो दीर्घात्सुतिस्यपृक्तं हल् सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यायताम् ।
4. व्यञ्जनसन्धिमाश्रित्य एको निबन्धो लेख्यः ।

Filename: Acharya Bridge 4th patram
Directory: C:\Users\msp\Documents
Template: C:\Users\msp\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dot
m
Title:
Subject:
Author: prasada bhat
Keywords:
Comments:
Creation Date: 12/4/2023 4:34:00 PM
Change Number: 28
Last Saved On: 12/11/2023 11:41:00 AM
Last Saved By: Dinesh
Total Editing Time: 144 Minutes
Last Printed On: 12/11/2023 3:19:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 4
Number of Words: 1,285 (approx.)
Number of Characters: 7,326 (approx.)